

Kirkonpalvelija ² 2015

Nautitaan kesästä

Hyvät lukijani, vuoden kierto on puolella. Juhannus on tämän lehden ilmestyessä ovella. Suomen vuodenajoista kesä on parasta aikaa. Valoisuus, lämpö, lintujen laulu, luonnon vihreys ja väriiloisto antavat elämäämme puitteet levolle ja nautinnolle.

Kun on vapaata töistä ja arjen kiireistä voi kerätä voimia seuraavaa työrupeamaa varten. Arkea tahdittavan kelon ja tavoitettavuuden varmistavan

älypuhelimien saa hetkeksi siirtää syrjään ja ladata omia akkuja puhelimen ja läppärin sijasta. Miten ihanaa onkaan varhaisena kesäaamuna, kokea aurinгон kultaaman kastepisaran raikkaus. Tuntea kesäaamun tuoksut, pysähtyä ja viettää hetki luonnon helmassa.

Se on sitä herkkää tunnelmaa jonka Luoja meidän iloksemme lahjoittaa. Sitä katsellessa mieli hiljenee ja sielu leppää. Vaikka se ilo kestäisi vain pienen

Kuva: Kari Hartikainen

tuokion sen muisto voi olla ikuinen. "On maiseman kauneus ilmainen, aurinko kirkas ja lämpöinen. Myös lintujen laulua kuunnella saa, ei tarvitse lippuja lunastaa."

Vaikka elämmekin parasta kesälooma-aikaa on hyvä uhrata myös hetki oman ammattitaitonsa kehittämiseksi. Juhannuksen jälkeisellä viikolla on taas aika kokoontua yhteisille opinto- ja koulutuspäivillemme. Tällä kertaa suomenlahden rannalle merellisiin tunnelmiin. Yhteys ihmisten kesken, jonkin asian yhdessä kokeminen, ehkä ystävän tapaaminen tai sananvaihto tunteuttomattoman kanssa voi olla kesän kohokohta. Kotkalainen luonto ja meren läheisyys luovat arvokkaat puitteet lepoisalle yhdessäololle, virkistymiselle ja ystävien, sekä työtovereiden tapailmiselle. Tervetuloa Kotkaan!

Toivotan kaikille lukijoille hyvää kesää. Toivon, että kesäsi on aurinkoinen, lämmin ja hyväntuulinen.

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Jeesus Kristus, kiitos Johannes Kastajasta. Kiitos hänen herkkyydestään ja uskollisuudesta, jolla hän valmisti tietä sinulle ja nöyryydestä, jolla hän antoi kunnian yksin sinulle. Herra, meillä ei ole Johanneksen rohkeutta. Auta meitäkin raivaamaan tietä sinulle omassa elämässämme, tämän maailman erämaiden keskellä. Anna evankeliumin sanan tulla lähelle niitä, jotka etsivät sinua ja epäilevät elämänsä tarkoitusta. Ohjaa yhteytesi niitäkin, jotka ovat pettyneet kirkkoon ja etsivät elämänsä suuntaa muualta.

Tervetuloa laivojen, meren ja sataman kaupunkiin

”Elämä tässä maailmassa on kuin myrskyvä meri, jonka kautta meidän on ohjattava laivamme satamaan.” Näin kirkkoisä Augustinus (354-430) vertasi ihmiselämää mereen. Meri on kiehtova ja kaunis, mutta myös pelottava ja kauhistuttava. Tämän ilmaisee myös virolainen Georg Kiviste virressään (virsi 482a): ”Elämä on meri, meri kauhistaa, kun se vaahtopäinä kiehuu, raivoaa”.

Ihminen tekee elämänmatkaansa välillä tyvenessä, välillä myrskyssä. Päämääränä on päästä perille taivaan satamaan. Kristityn etuoikeus on tehdä matkaa yhdessä Kristuksen kanssa. Hän on luvannut olla omiensa kanssa kaikkina päivinä ja viedä heidät perille.

Merellä purjehtiva laiva on vanhas- taan ollut myös kirkon vertauskuva. ”Maailma on meri, jolla kirkko laivan tavoin purjehtii, mutta jota aallot eivät voi niellä.” Sanat ovat piispa Hippolytoksen (n. 150-235). Viimeistään jo 200-luvulla kirkkoa verrattiin laivaan, joka purjehtii maailman vaarallisilla vesillä.

Kirkkolaivan mastona on risti. Lai- van ankuri puolestaan kuvaa toivoa. Nooan arkin tavoin kirkkolaiva kantaa jäsenensä taivaalliseen päämäärään. Kirkkorakennuksen pitkittäisten osien kutsuminen laivoiksi muistuttaa Noo- an arkista eli pelastuksen laivasta. Seu- rakunta on saman, yhteisen pelastuk- sen laivan matkustajia.

Katekismuksemme mukaan uskos- sa otamme vastaan Jumalan lahjat ja turvaamme häneen, pidämme hänen lupauksiaan tosina ja uskallamme heit- täytyä niiden varaan. Kirkon yhteinen usko tukee meitä myös silloin, kun oma uskomme horjuu. Kirkkolaiva kan- taa matkustajiaan.

Viime aikoina kirkkolaiva on joutunut kulkemaan monenlaisissa tuulissa ja myrskyissä. Ne ovat koetelleet miehis- tön kestävyyttä ja motivaatiota. Kirk- kolaiva kantaa myös miehistöään, sil- lä emme ole omalla asiallamme. Risti mastona muistuttaa tehtävän antajas- ta ja toivon ankuri antaa voimaa jak- saa eteenpäin.

Tervetuloa Mikkelin hiippakuntaan Kotkaan – laivojen, meren ja sata- man kaupunkiin – Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäiville. Virren sa- noin: ”Siunaa elämäni, siunaa työtä- ni. Auta, että tunnen läsnäolosi.” (Vir- si 482:5a)

Seppo Häkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa

Kotkaan opinto- ja koulutuspäiville

Aamu- tai iltalenkkini suuntautuu usein Katariinaniemeen, jossa meren aava aukeaa kimaltelevana. Suomessa ei ole montaa kaupunkia, joka sijaitsee samalla tavalla merenrannalla. Siksi toivon, että opinto- ja koulutuspäiviä Kotkaan viettämään tulevilla kirkonpal- velijoilla on mahdollisuus saada aavis- tus siitä, mistä me kotkalaiset saamme nauttia jatkuvasti.

Siellä Katariinaniemessä on myös monien viimeinen leposija. Siellä on lupa sirotella tuhka mereen. Meri on meitä ihmisiä suurempi ja silti olemme

oppineet kulkemaan maailman merillä, joskus hyvinkin kauas. Kirkkoa on ku- vattu laivaksi, joka seilaa merellä kohti ikuisuuden rantaa. Tässä kirkkolaivas- sa me saamme palvella erilaisissa teh- tävissä.

Kirkonpalvelijoiden työ on usein huo- maamatonta ja kuitenkin se on kuin käyntikortti. Siisti pihamaa, hoidettu hautausmaa, avoin ovi, pöydillä pala- vat kynttilät, kahvin tuoksu, ystävälli- nen tervehdys ja moni muu tällainen asia on arjen evankeliumia kirkkoon, kappeliin tai seurakuntakotiin tulijalle.

Kaiken tällaisen arkisen työn keskel- tä on hyvä kokoontua jakamaan koke- muksia toisten kollegojen kanssa ja saamaan uusia ajatuksia ja virkistys- tä. Saamme myös yhdessä hiljentyä ja käydä ehtoollispöytään Kotkan kir- kossa.

Sydämellisesti tervetuloa

Hannu Marttila
Kirkkoherra, rovasti
Kotkan seurakunta

Kotkan kirkko

Historiaa

Kun Kotka vuonna 1878 julistettiin kaupungiksi, se kuului kirkollisen hallinnon osatta edelleen Kymin seurakuntaan. Kotkalaiset saivat vuonna 1892 Keisarikunnan senaatilta luvan oman kaupunkiseurakunnan perustamiseen. Ehtona oli muun muassa oma kirkko. Kotkan kirkon suunnitteli arkkitehti Josef Daniel Stenbäck (1854-1929).

Lasimaalausikkunat ja kirkon kolme pronssista kelloa hankittiin Saksasta. Kaupunki lahjoitti tornikellon. Alttaritaulu tilattiin taiteilija Pekka Haloselta (1865-1933) jo kirkon rakennusaikana vuonna 1897. Kirkko vihittiin käyttöön adventtina 1898.

Kotkan kirkko tänään

Tyyliltään uusgoottilainen, punatiilinen Kotkan kirkko sijaitsee aivan kaupungin keskustassa. Kirkon hoikka torni on 54 metriä maan pinnasta.

Korkeat holvit ja väljät sivuparvet antavat kirkon sisätilalle avaruutta. Kauniit pilarit jakavat kirkkosalin kolmeen laivaan. Kirkossa on noin 1500 istumapaikkaa.

Ikkunoita on 14 eri tyyppiä. Erityisen vaikuttavia ovat kuorin lasimaalausikkunat ja poikkilaivan päädyissä sijaitsevat halkaisijaltaan kuusimetriset ruusuikkunat. Ikkunaton koottu lyijykehyskin yli 2000 värillisestä lasipalas-

ta. Toisen ruusuikkunan keskusaiheena on Jumalan Karitsa, Agnus Dei. Toisessa teoksen keskellä on pelikaani, joka ruokkii poikasiaan omalla verellään.

Sisustuksessa esiintyy runsaasti taidokkaita puuleikkauksia ja sorvauksia. Nelikulmainen saarnatuoli ja sen yllä oleva kahdeksankulmainen katos muodostavat eheän kokonaisuuden.

Kirkko on valaistu sähköllä alusta alkaen. Takoraudasta ja kuparista tehdyt kattokruunut ja seinäkyntteliköt ovat arkkitehti Stenbäckin ja seppä Karl Lindrothin yhteistyön tulosta.

Vuonna 1900 paikoilleen asetetun alttaritaulun Tietäjien kumarrus (Kuninkaitten kumarrus) aiheena on itämaan tietäjien Jeesus-lapselle osoi-

tama kunnioitus. Taiteilija Pekka Halonen käytti maalauksessa malleina ystäviään ja sukulaisiaan.

Kotkan kirkkoa on peruskorjattu vuosina 1988-1998 ulkoa ja sisältä. Alttaritaulu on restauroitu ja saarnatuoli, penkit ja muut puuosat kuorittu 1960-luvun harmaiden maali kerrosten alta. Maalipintojen ja kultaustöiden toteutuksesta on vastannut konservaattori Seija Miettinen. Kunnostus- ja muutostöiden suunnittelijoina ovat toimineet kotkalaiset arkkitehdit Juhani Randen ja urkuprojektissa Ulla Hovi.

Satavuotisjuhlan kunniaksi hankitut uudet kirkkotekstiilit suunnitteli tekstiilitaiteilija Raija Rastas ja valmisti Suomen Käsityön Ystävät ry. Tekstiileissä on runsaasti meren symboliikkaa. Uusi vihkirijy on kotkalaisen tekstiilitaiteilija Eija Rasinmäen lahja kotikirkolle.

Kirkkolaiva lahjoitettiin Kotkan kirkkoon marraskuussa vuonna 2000. Laivan on rakentanut kotkalainen merikapteeni Heikki Lamminen. Lahjoituksen teki Kotkan suomalaisten yksityiskoulujen kannatusyhdistys. Laiva esittää fregattia, jollaisia lastattiin Kotkan satamassa kirkon rakentamisen aikaan. Laiva on kooltaan 150 senttiä pitkä ja 120 senttiä korkea. Kirkkolaivaan liittyy symboliikkaa matkasta elämän merellä kohti Jumalaa.

Kotkan kirkon urut

Kirkko sai uudet barokkityyliset urut adventtina 1998, jolloin ne vihittiin käyttöön kirkon 100-vuotisjuhlassa. Urkujen taiteellisessa ja teknisessä suunnittelussa on seurattu tarkoin Gottfried Silbermannin vuonna 1714 rakentamia Freibergin tuomiokirkon pääurkuja. Urut on valmistanut suomalainen urkurakentamo Martti Porthan.

Kuvat: Kari Kasurinen

Kotkaan viihtymään ja rentoutumaan

Tervetuloa Kotkaan, hyvät Kirkonpalvelijat ! Kotka on Suomen tunnetuin merikaupunki ja paras rannikkokaupunki (YLE 2015).

55 000 asukkaan Kotka sijaitsee Suomenlahden rannalla, Kymijoen suulla. Opinto- ja koulutuspäivät ovat nyt kolmannen kerran Kotkassa, aiemmin sinne on kokoontunut vuosina 1956 ja 1989.

Merikeskus Vellamossa sijaitsevat Suomen merimuseon, Kymenlaakson museon, Merivartiomuseon ja Tietokeskus Vellamon toimitilat, jotka päätettiin rakentaa Helsingin sijasta Kotkaan – hyvä Kaakonkulma ! Kotka on työläiskirjailija Toivo Pekkasen kotikaupunki: hän sai akateemisen arvon ilman akateemisia opintoja kirjallisilla ansiollaan. Sapokan vesipuisto on tutustumisen arvoinen, se on kaupunginpuutarhuri Heikki Laaksosen taidonnäyte putouksineen ja istutuksineen. Maretarium on vuonna 2002 avattu akvaariotalo, joka sijaitsee Kotkansaaressa Sapokanlahden rannalla. Maretariumin lähtökohta on opetuksellinen, ja se keskittyy suomalaisten lajien ja vesistöjen esittelyyn. Maretariumissa on nähtävillä yli 50 kotimaista kalalajia

Paljon on virrannut vettä Kymijoesa siitä kun aloitin kirkon töissä vuonna 1995. Sen jälkeen on otettu käyt-

Sapokan vesipuisto. Kuva: Kari Kasurinen

töön kännykät, internet, kulunvalvonta, Hautaustoimilaki, sähköinen ajanvaraus, ja viimeisimpänä KIPA. On siirrytty euroon ja juuri nyt kokeillaan uutta työaikajärjestelmää. Ja toki paljon muutakin on tapahtunut, ja tulee tapahtumaan ennen kuin minä pääsen eläkkeelle. Mutta yksi asia pysyy: Ilosanoman levittäminen maailmaan. Kirkonpalvelijat ovat yksi tärkeä lenkki tässä tehtävässä. Ja kuten virressä 443 sanotaan: "Annoit, Herra, tehtävän sinun seurakunnassasi."

Kymenlaakson alaosaston Juhlatoimikunnan jäsenet ovat Haminasta, Kotkasta, Kouvolasta ja Pyhtäältä. Meidät erottaa sinivalkoisista asuista. Ko-

ko Juhlatoimikunnan puolesta lämpimästi tervetuloa viihtymään ja rentoutumaan merelliseen Kotkaan!

Jouni Honkanen
Juhlatoimikunnan pj.

Merikeskus Wellamo. Kuva: Kari Kasurinen

Kirkko muutoksen myllerryksessä – uhka vai mahdollisuus?

Seurakuntien rakennemuutos

Kirkkohallitus teki toukokuussa 2015 kokoontuneelle kirkolliskokoukselle esityksen kirkon paikallistason rakenteita koskevan sääntelyn muuttamiseksi. Esitys koski seurakuntien rakennemuutosta, jonka se oli huolella valmistellut. Tavoitteena oli "seurakuntien läheisyyden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, vastuullisen taloudenhoidon tukeminen sekä jäsenlähtöisyyden ja monipuolisen toiminnan mahdollisuuksien kehittäminen. Lisäksi tavoitteena oli "joustavuuden lisääntyminen työvoiman käytössä sekä hallinnon tehokkuus ja johtamisvastuiden selkeyttäminen."

Tämän esityksen mukaan jatkossa kaikki seurakunnat kuuluisivat seurakuntayhtymiin. Tällainen yhtymä olisi palveluorganisaatio, jonka tehtävänä olisi mahdollistaa kirkon työ seurakunnissa. Kirkon jäsenet kuuluisivat alueellisesti rajattuihin seurakuntiin. Kaikki viranhaltijat ja työntekijät olisivat jatkossa seurakuntayhtymän palveluksessa.

Kirkkohallituksen laatima esitys korosti erityisesti seurakuntayhtymien ja seurakuntien vastuuta oman toimintansa ja hallintonsa järjestämisessä. Yhtymien koolle ei esityksessä asetettu vaatimuksia. Kuitenkin niiden tulisi olla riittävän suuria, jotta ne pärjäisivät taloudellisesti omillaan. Tämä seurakuntien rakennemuutos tapahtuisi viimeistään vuoden 2019 alussa, jolloin kaikkien seurakuntien tulisi kuulua seurakuntayhtymärakenteeseen.

Muutoksen syitä

Kirkko on joutunut yhteiskunnan muutosten keskellä toteamaan, että monet asiat ovat muuttuneet ja murtuneet. Kaikki ihmiset eivät näe tarpeelliseksi syystä tai toisesta kuulua kirkkoon tai kirkolla ei ole sitä merkitystä heidän elämässään, mikä menneillä sukupol-

villa aikanaan on ollut. Tämä näkyy erityisesti kirkosta eroamisen lisääntymisenä viime vuosien aikana.

Vuonna 1980 kirkkoon kuului väestöstä 90,2%, kun vuonna 2009 luku oli enää 79,7%. Tällä hetkellä kirkkoon kuuluu 73,7% väestöstä (31.12.2014). Viime vuonna (2013) luku oli 75,2%.

Toisaalta kirkkoon liittyvien ihmisten määrä näyttää olevan kasvussa, mikä on positiivista. Vuonna 2014 kirkkoon liittyneitä oli yhteensä 15701 eli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 7,2%.

Kirkosta eronneita vuonna 2014 oli kaikkiaan 78300, mikä on edelliseen vuoteen verrattuna 32,8% enemmän. Tämä on masentavaa ja surullista luettavaa.

Kastettujen lasten luvuissa näkyy tuo kirkon vaikutuksen hiipuminen ikä-

vällä tavalla. Tällä hetkellä syntyneistä kastetaan kirkon jäseniksi 72,2%, kun edellisenä vuonna luku oli 75,2% eli vähennys oli 4% kastettujen määrässä. Nuo luvut kertovat karua totuutta siitä, että lapsia ei enää tuoda kasteelle. On syytä huomata, että kastettujen määrä on pienempi kuin kirkkoon kuuluvien määrä.

Kaikki edellä kerrottu havainnollistaa sen, miksi kirkko on pakotettu muutokseen. Kirkosta eroaminen vaikuttaa vääjäämättä kirkollisverotuottoon ja sitä kautta kirkon talouteen ja sen resursseihin toteuttaa perustehtäväänsä. On pakko tehdä jotakin. Taloudellinen pohja on pitkässä juoksussa pettävässä, jos ei mitään tehdä. Näin ei voi jatkua. Tähän saumaan kirkkohallitus teki esityksensä kirkolliskokoukselle, jotta kirkon talous ja sen toiminta voitaisiin turvata tuleviksi vuosiksi.

Keijo Kuopion sataman puistossa.
Kuva: KP.

Kirkolliskokouksen päätös

Kirkolliskokous käsitteli kokouksessaan torstaina 7.5.2015 kirkkohallituksen tekemää esitystä seurakuntarakenteen uudistuksesta. Esityksestä äänestettiin ja äänin 78-31 esitys hylättiin. Koska kyseessä oli lainsäädäntöön liittyvä muutos, läpi meno olisi tarvinnut toteutukseen $\frac{3}{4}$ määräenemmistön tuen. Vain 3 ääntä olisi tarvittu lisää, jotta lopputulos olisi ollut myönteinen. Nähtävästi aika ei ollut vielä kypsä muutokselle. Edessä on joka tapauksessa monenlaiset haasteet, koska näköpiirissä ei ole esim. sitä, että kirkosta eroavien määrässä tapahtuisi muutosta vähenevään suuntaan. Monet seurakunnat ovat jo nyt taloudelliset huonossa kunnossa.

Käytännössä äänestystulos merkitsee sitä, että seurakuntien pitää jatkossa tehdä omat tarvittavat ratkaisunsa nykyllä lainsäädännön mukaan. Tämä merkitsee seurakuntaliitoksia tai nyky-muotoisen seurakuntayhtymän perustamista.

Kirkon tulevaisuuskomitea

Toukokuun kirkolliskokous asetti kirkon tulevaisuuskomitean, jonka tehtävänä on arvioida kirkon organisaatiota kokonaisuutena, tehdä tarpeelliset selvitykset sekä laatia ehdotus uudesta kirkon organisaatio- ja toimintamallista tai vaihtoehtoista malleista viimeistään marraskuussa vuonna 2016 kokoontuvalle kirkolliskokoukselle. Tämän lisäksi tulevaisuuskomitean pitää

osallistaa työskentelynsä nuorten näkökulmia ja asiantuntemusta.

Tämä osoittaa selvästi, ettei kirkko jää tuleen makaamaan, vaan esityksen hylkäyksestä huolimatta kirkko jatkaa muutoksen eteenpäin viemistä toista reittiä pitkin. Ehkäpä viimeistään vuonna 2016 yhteinen ymmärrys löytyy sille, että jotakin on tehtävä. Onhan kysymys kirkon perustehtävän turvaamisesta tuleville sukupolville.

Uhka vai mahdollisuus

Seurakuntarakennemuutoksen kariutuminen voi olla uhka siinä mielessä, etteivät seurakunnat tee mitään, vaan uskotaan siihen, että asiat järjestyvät tavalla tai toisella. Muutokseen liittyy aina pelkoa ja vastustusta. Totuus on, että seurakuntien taloudellinen pohja heikkenee. Verotulot laskevat, kansa jättää laivan ja 10 vuoden kuluttua (vuonna 2025) väestöstä saattaa kuulua kirkkoon alle 60%.

Kynnys nostaa kirkollisveroprosenttia on korkea. Kipuraja kulkenee 2%:n paikkeilla. Sieltä on vaikea löytää lisätuloja. Lomauttamiset, lomien muuttamiset vapaiksi ja irtisanomiset eivät tuo lopullista ratkaisua talouden vakauttamiseen. On tehtävä suurempia uudistuksia. On pakko pureutua rakenteisiin. Tässä on seurakunnilla tuhannen taalan paikka. Jos ne eivät tee mitään, niin silloin joku muu taho tekee sen niiden puolesta.

Vaikka kirkon tilanne erilaisten lukujen valossa näyttää varsin synkältä,

Kotkan kirkko. Kuva: Kari Kasurinen

niin on syytä iloita siitä, että luterilaiseen kirkkoon kuuluu tällä hetkellä reilut 4 miljoona jäsentä. Määrä on suuri.

Talouden pohjan rapautuminen voi olla mahdollisuus, koska se pakottaa kirkkoa miettimään vakavissaan, mikä on sen perustehtävä. Mitä ja keitä varten se on olemassa? Ehkäpä tämä pakottava "kriisi" merkitsee kirkon uudistumista ja puhdistumista kaikesta siitä ylimääräisestä "härpäkkeestä", mitä sen toimintaan vuosien saatossa on tullut, kun yhteiskunta on omalta osaltaan jättänyt oman osuutensa hoitamatta. Samalla se pakottaa yksityisen ihmisen kysymään itseltään, miksi haluan olla seurakunnan jäsen tai en halua kuulua kirkon jäsenyyteen.

Toivottavasti kirkon tulevaisuuskomitea kykenee näkemään riittävän pitkälle tulevaisuuteen, millainen kirkon pitäisi olla organisaatioltaan, hallinnoltaan ja toiminnaltaan, jotta se pystyisi vastaamaan niihin tarpeisiin, mitä ihmiset siltä toivovat ja odottavat. Kirkon aika ei ole ohi, vaan sen vaikutus jatkuu ja se toteuttaa perustehtävänsä siltä pohjalta, minkä Kristus kirkolle aikanaan jätti "Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille." (Mark.16:15)

Keijo Toivanen
Kunniasuntio
Rovasti

Lasimaalausikkuna, Kotkan kirkko.
Kuva: Kari Kasurinen.

Ristiriitojen alkulähteellä

Monilla meistä kuluu iso osa työajasta erilaisten ristiriitojen selvittelyyn ja niiden seurausten kanssa elämiseen. Meillä saattaa olla myös kokemuksia siitä, kuinka olemme yrittäneet ratkaista jotain ristiriitaa ja yrityksemme on kostautunut. Monet kokevatkin ristiriitojen välttelyn olevan ainoa vaihtoehto.

Suomalaisen kulttuurin erityispiirre on, että siinä yhdistyy epäonnistumisen pelko ja halu tehdä oikein. Siksi me teemme vain sellaista, minkä tiedämme osaavamme. Jos emme osaa ratkaista tilannetta, vältämme sen käsittelyä mieluummin kokonaan ja toivomme parasta.

Työntekijöille nämä tilanteet eivät ole helppoja. Kaikki me haluaisimme kokea olevamme osa työyhteisöä, missä vallitsee arvostus ja yhteen hiileen puhaltaminen. Ristiriitojen seurauksena työstä häviää nopeasti merkitys, ihmiset saattavat kokea itsensä kiusatuksi, joku joutuu erotetuksi tai äärimmäisissä tapauksissa jopa sairaseläkkeelle.

Edunvalvojille tilanteet ovat yleensä haastavia, sillä nämä tulevat usein heidän tietoonsa vasta, kun tilanne on kestänyt. Eikä työnantajallakaan ole helppoa. Työpaikasta tai mantereesta riippumatta keskiverto esimies käyttää ajastaan 30-50% selvitellessä ristiriitoja tai niiden seurauksia. Lisäksi monet esimiehistä kokevat nämä tilanteet ihan

yhtä hankalina. Tämä näkyy myös organisaation tuloksessa, vähintään hukattujen työtuntien muodossa.

Jokaisen ristiriidan alkulähteellä on kaksi käyttäytymismallia. Ensimmäisenä syytämme yleensä jotakin muuta, kun ongelma ilmenee tai vaihtoehtoisesti syytämme itseämme. Taustalla on sama ajatuskuvio: Olen turhautunut, koska joku on ollut idiootti. Ainoa ero on kohde: toinen ihminen tai me itse.

Syntipukkien etsiminen on työpaikoilla yleistä. Kun aikataulut eivät pidä, asiakas lähtee tai ikäviä muutoksia joudutaan tekemään, me automaattisesti etsimme muiden tekemiä mokia. Jopa huippujohtajat tekevät tämän virheen, sillä syyttämisen helppous huijaa heitä. Syntipukkien etsintä ja itsesyytös ruokkivat usein toisiaan. Esimerkiksi, äiti näkee, että lapsi sai huonon arvosanan. Äiti huutaa lapselle ja sitten syyttää itseään siitä, että on huono äiti.

Usein toisen ihmisen käytöksen takana on jotain, mitä emme tiedä. Me kuitenkin tulkitsemme tilanteen omasta näkökulmastamme ja tämä tulkinta menee helposti pieleen. Mikäli meillä ei ole rohkeutta ja taitoa ottaa asiaa esille alamme välttelemään toista osapuolta. Samalla puhumme asiasta muille, jolloin oma totuutemme tapahtuneesta vahvistuu. Näin kuilu toisen

ihmisen välillä alkaa kasvamään ja konfliktin siemen alkaa itämään.

Lääkkeenä tähän toimii uteliaisuus, sillä se auttaa meitä pysymään rauhallisina. Usein vain pari pientä tapahtumaa, kuten tervehtimättä jättäminen, on laittanut liikkeelle lumpipallon, josta on syntynyt lumivyöry. Kun osapuolet siirtävät huomionsa pois siitä "kuka oli väärässä" siihen, että "mikä meni väärin ja kuinka korjaamme sen?" on paljon helpompaa päästä sopuun.

Entä jos se toinen on kuitenkin kyvytön ääliö? Tällaiset tapaukset ovat harvinaisia. Usein ihmisiltä puuttuu vain näkemystä, kuinka heidän käyttäytymisensä vaikuttaa toisiin tai heillä ei ole ollut kykyä pukea sanoiksi sitä, mikä harmitti heitä, tai uskallusta sanoa asiat ääneen.

Tapio Sirén

Henkilökuva: Tapio Sirén, fasilitaattori ja ristiriitojen ennaltaehkäisyyn keskittyvä kouluttaja. Tapio ensimmäinen suomalainen kouluttaja, jolla on kouluttajasertifikaatti Thera Rising Institutelta. Thera Rising Institute on ratkaissut onnistuneesti yli 300 konfliktia ja ristiriitaa erityyppisissä organisaatioissa. Tapio on tähän mennessä kouluttanut ja fasilitoinut erilaisia työpajoja yhdessätoista eri maassa. Hän on myös Suomen Sovittelufoorumin jäsen.

Diminuendo

Hiljaisuus myrskyn edellä on aistittavissa Luterilaisen kirkkomme arjessa ja pyhässä. Kansankirkkomme on menettämässä asemansa valtion ohessa perinteisenä hallinnollisena yhteisönä. Kirkolliset juhlapyhät ovat kaupallisuuden verhossa. Kirkollinen avioliitto ei ole enää kuin vaihtoehto. Jos sukupuolineutraalit liitot julistetaan kristillisiksi, syntyy skisma. Myös kaste- ja hautauskulttuuri siviloituu kirkollisesta perinteestään. Köyhtyvä kansankirkkomme on tavattomien muutosten valtavirras-

sa. Nuoret sukupolvet eivät enää tunne kirkossa käynnin perinnettä omakseen. Pyhän byrokratian ole hallinnossa on luja yhtymien ja laitostumisen myötä.

Kirkon kiinteistöt ovat arvossa mitaamattomat. Niiden ylläpito on kulttuurivervollisuus. Paineet virkojen säilyttämisen suhteen puristavat. Kirkon piispaallisen johdon odottaisi avaan keskustelun toiminnan horisontissa siintävien näkyvien reaahstuessa. Miten kirkko pystyy hoitamaan tehtäväänsä ilon evankeliumin julistuksessa ja sielunhoidossa. Ajan muutos tuo sinnekin omat haasteensa. Mete-

limusa on täkynä nuorisotyössä. Onneksi perinteinen kirkkomusiikki säilyttää otteensa. Siinä kuorot tekevät arvokasta työtä sekä julistuksen eitä harastuksen saralla. Hiljaisuus ja pyhän kokeminen ovat katoavaa perinnettä hautauskulttuuria lukuunottamatta. Anon avointa keskustelua kokonaisnäkyvien ja virkojen osalta. Meillä on tarve valmistautua muutoksiin evankeliumin ikuisen sanoman julistuksen takia.

Snap

Työnohjaus

Työnohjaus on oman työn tutkimista, arviointia ja kehittämistä, joka tapahtuu koulutetun työnohjaajan avulla. Työnohjaus on työhön, työyhteisöön ja omaan työrooliin liittyvien kokemusten ja tunteiden yhdessä tulkitsemista ja jäsentämistä. Perustehtävä ja perustehtävän kautta tulevat tavoitteet määrittävät työntekijän työroolia. Työnohjaus tarjoaa mahdollisuuden ammatillisen roolin ottamiseen ja sen ymmärtämiseen. Työnohjaus auttaa:

- onnistumaan ja jaksamaan työssään
- tunnistamaan työhön liittyviä kuormittavia tekijöitä ja käsittelemään niitä
- käsittelemään ristiriitoja ja pulmia ja lisää taitoa kuunnella toisia ihmisiä

Hei Persoonallisuus,

On taas se aika vuodesta kun pääsemme kokoontumaan yhteen, me kaikki erilaiset Persoonat.

Tarkoituksenani on laittaa Persoonani peliin, ja kuulostella myös miten sinun Persoonasi voi.

Onko Persoonasi kiillottunut, saanut kolhuja, vahvistunut, vai mennyt peräti piiloon.

Onko se auttanut sinua selviytymään tiukoissa paikoissa, vai pettänyt sinut "polttamalla hihoja" väärässä paikassa.

Onko Persoonasi muuttunut iän ja elämän myötä, kannatteleeko se sinua nykyisin vahvemmin.

Onko Persoonasi peliin laittaminen mielestäsi tarpeellista tai viisasta ollenkaan?

Olen tulossa Kotkaan, saamme yhdessä, me erilaiset Persoonat, jakaa kokemuksia, voimaantua, eheytyä ja nauttia yhdessä olost.

**Tulethan sinäkin!
Näkemiisiin Eija Jaakola**

- avaamaan työhön liittyviin asioihin uusia näkökulmia
- ohjattavaa kehittymään ja kasvamaan ihmisenä ja ammatissa

Työnohjausta voidaan toteuttaa yksilö, ryhmä tai yhteisömuotoisena. Työnohjaaja sitoo aina ehdoton vaitiolovelvollisuus. Toimiva työnohjaus perustuu aina vapaaehtoisuuteen, vaikka periaatteessa työntekijä voidaan myös velvoittaa osallistumaan työnohjaukseen. Työnohjaustilanteessa olisi tärkeä luoda avoin, utelias ja kunnioittava ilmapiiri.

Työnohjauksen tavoitteet määritellään aina tapauskohtaisesti ja ne voivat siten vaihdella yhteistyökysymyksistä asiakastilanteisiin tai työn edellyttämiin vuorovaikutustaitoihin, työssä jaksamiseen tai ammatilliseen työotteeseen. Tavoitteellinen työskentely vaatii järjestäytynyttä, sitoutunutta ja vastuullista osallistumista.

Usein työnohjauksen keskeistä sisältöä ovat työn haasteet ja vaikeat tilanteet. Miten ne syntyvät ja miten niiden kanssa voisi oppia selviytymään työhön kuuluvina ilmiöinä? Tilanteisiin voidaan oppia varautumaan esimerkiksi miettimällä työkäytäntöjä ja mahdollisia ongelmatilanteita etukäteen. Myös omat luontaiset reagoitavat on mahdollista oppia tunnistamaan. Yllättävissä tilanteissa on myös tärkeää erottaa toiminta ja tunteet. Työnohjaajan tehtävä on auttaa ohjattavaa

ottamaan etäisyyttä työtilanteen tunneprosesseihin ja näkemään niitä laajemminkin kuin omasta perspektiivistään. Usein voi olla kysymys vääristä uskomuksista, joita pitäisi päästä työnohjauksessa tarkentamaan ja korjaamaan. Äkillisissä ja voimakkaasti latautuneissa tilanteissa ei välttämättä kokenutkaan työntekijä osaa hämmennykseltään toimia, ellei ole etukäteen miettinyt toimintatapoja.

Joskus saatetaan pyytää työnohjausta, vaikka työyhteisössä tarvittaisiin esimerkiksi konfliktin ratkaisua. Konfliktin ratkaisu ei onnistu pelkästään perinteisin työnohjauksen menetelmin vaan siihen tarvitaan laajempaa selvittelyä ja johdon tuki.

Lähteet: Suomen työnohjaajat ry

**Tuija Kuukka, perheneuvoja,
työnohjaaja
Kotka-Kymin seurakuntayhtymä**

Koruton on luterilaisen lähtö

Hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilainen kirkko vastaa hautaustoimesta Suomessa. Se on kirkon yhteiskunnallinen tehtävä. Valtio on korvanut näitä kustannuksia jakamalla osan yhteisöveron tuotosta ev.-lut. kirkolle. Järjestelmä muuttuu ensi vuoden alusta. Kirkko ei enää saa osuutta yhteisöverosta. Sen sijaan valtio maksaa vuosittain suurin piirtein vastaavan summan, 114 miljoonaa euroa korvauksena yhteiskunnallisten tehtävien hoidosta. Hautaustoimi on eräs näistä. Se tarkoittaa sitä, että kirkko tulee jatkossakin hoitamaan hautaustointia kaikkien suomalaisten osalta.

Joskus kuulee sanottavan, että kirkon ei pitäisi käyttää aikaansa ja resurssejaan hautaamiseen, sen on nähty olevan yhteiskunnalle kuuluva velvollisuus. Sanoihan Jeesuskin ”antaa kuolleiden haudata kuolleensa”. Tällainen näkemys on toisaalta oikeutettu, toisaalta varsin yksipuolinen. Kirkon historiassa kuolema ja hautaaminen eivät ole olleet sivuseikkoja tai uskon todellisuudelle vieraita asioita. Päinvastoin: kristillinen usko on syntynyt haudalla ja kuoleman todellisuuden koskettamana. Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus liittyvät jokaisen ihmisen kuolemaan ja kirkon uskon keskeinen sanoma on kuoleman voittaminen. Sillä on ollut radikaaleja seurauksia varhaisen kirkon elämässä: ensimmäisinä vuosisatoina kristityt alkoivat haudata kuolleensa päivällä ja hautajaissaatoista muodostui toivon riemusaattoja: Kristuksen ylösnousemus tarkoittaa sitä, että kuolemalla ei ole viimeistä sijaa kristityn elämässä. Hautajaisissa ei ollut kyse lopullisesti päättyneestä ihmiselämästä, vaan seurakunnan jäsenen saattamisesta, jäsenen, jonka elämä jatkuu vielä ajan rajan takana. Hautausmaista ei tullut pelottavia kalmistoja, vaan paikkoja, jonne kristityt kokoontuivat muistamaan edellä menneitä seurakunnan jäseniä. Kirkon näkökulmasta hautaaminen ja vainajan saattaminen hautausmaalle ei ole ollut koskaan vain terveydenhoidollinen toimi vaan se on nähty

lähimmäisenrakkauden osoittamiseksi pois kutsutulle kirkon jäsenelle ja huolenpidoksi hänen omaisistaan. Asialla on merkitystä kirkolle ja on aina ollut. Kun suomalainen yhteiskunta moniarvoistuu ja monimuotoistuu joudumme uudelleen pohtimaan mitä kirkon perinteinen arvostus hautauskulttuuriin merkitsee tulevaisuudessa.

Voidaan todeta, että Suomessa olemme tottuneet historiallisista syistä siihen, että luterilainen hautauskulttuuri on muodostunut normiksi. Jos ei ole erityisiä syitä toivoa toisin, peruslähtökohta taitaa meillä olla varsin luterilainen hautaustoimitus kirkollisine siunauksineen. Kuten tiedämme, luterilaisin menoin siunataan niitkin, jotka eivät ole kirkon jäseniä. Kysymys nimenomaan luterilaisesta hautaamisesta onkin maassamme ongelmallinen. Luterilaisuus on vaikuttanut kaik-

keen kulttuuriin niin kauan, että on vaikea hahmottaa, mikä on varsinaista luterilaista vaikutusta - tai ylipäätään kristillistä.

Luterilaisen kirkon hautauskulttuurille on edelleen ominaista varsin suuret paikalliset vaihtelut toimituksen ulkonaisissa puitteissa. Kirkon ohjeistuksissa on perinteisesti kehoitettu toteuttamaan niitä ”paikkakunnan tavan mukaan”. Missä määrin tavat yhdenytyvät muuttoliikkeen ja omaisten toivomusten mukaan jää nähtäväksi, samalla kun muista kulttuureista tulevat tavat osaltaan lisäävät toimitusten kirjavuutta. Yhä edelleenkin taitaa kuitenkin olla niin, että erästä monia vuosia sitten jostakin lukemaani otsikkoa lainaten ”koruton on luterilaisen lähtö”.

Pekka Huokuna
Kirkkoneuvos

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Kotkassa 23.–24.6.2015

– Ammattitaidon kehittäminen Kirkonpalvelustyössä –

TIISTAI 23.6.2015

- 8.00 Tulokahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Fransmanni
Keskuskatu 21, Kotka
- 8.30 Ilmoittautuminen**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali
Mariankatu 14, Kotka
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali 571: 1-4
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Ritva Rasila, toiminnanjohtaja
Kirkon Alat ry
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
seurakuntamestari Jouni Honkanen
* Kirkkoherra rovasti Hannu Marttila
- 10.00 Hautauskulttuurin merkitys ja
hautaaminen ev. lut. kirkossa**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali 243
* Pekka Huokuna, kirkkoneuvos
- 12.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, 472: 1
Buffetlounas, Fransmanni
- 13.00 Hyvien tyyppien tuhoisat tavat
–Ymmärrystä ja työkaluja ristiriitoihin ja
niiden ehkäisyyn**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali 443
* Tapio Sirén, kouluttaja
- 14.30 Kahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Fransmanni
- 14.45 Kirkonpalvelijan työnohjaus**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali
* Tuija Kuukka, perheneuvoja ja
työnohjaaja
- 16.00 Vuosikokous**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali
Mariankatu 14, Kotka
- 19.00 Iltabuffet**
* Merikeskus Vellamo
Tornatorintie 99, Kotka
* Tutustuminen merikeskukseen

KESKIVIIKKO 24.6.2015

- 8.30 Kirkkoesittely**
* Kotkan kirkko, Kirkkokatu 26, Kotka
Suntio Marita Salminen
- 9.00 Viikkomessu**
* Kotkan kirkko
Piispa Seppo Häkkinen
Khra Hannu Marttila
- 10.30 Valokuvaus**
* Kotkan kirkon portailla
- 11.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Buffetlounas, Fransmanni
- 12.30 Missä kirkko on?**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali 164: 1, 2, 5
* Mikko Vaismaa, Stand Up -koomikko,
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
- 13.15 Kirkonpalvelijan persoona työvälineenä**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali
* seurakuntamestari Eija Jaakola
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali 462
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
28.–29.6.2016, Hämeenlinna:
Original Sokos Hotel Vaakuna, Hämeenlinna
Possentie 7, Hämeenlinna
- 15.00 Lähtökahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Fransmanni

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs.

00520 HELSINKI

puh. 0207 912 530

fax 0207 912 531

www.kirkonalat.fi

etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi

Toimisto on avoinna ma-pe klo 9-15.

Ritva Rasila

Toiminnanjohtaja

Toimiston johtaminen, hallinto-

ja neuvotteluasiat,

julkaisujen päätoimittaja

040 8280 656

Chanthy Nybergh

Toiminnanjohtajan assistentti

Johdon avustaminen, viestintä-

palvelut, netti päivitykset, liiton

kurssit

040 5086 606

Anna-Maria Numminen

Lakimies

Evl ja ort. sopimusneuvonta ja

-neuvottelut, lainopillinen

neuvonta, sosiaaliturva-asiat,

liittajuristi

040 5040 770

Kim Pråhl

Lakimies

Evl ja kr.järjestöjen sopimusneu-

vonta ja -neuvottelut,

lainopillinen neuvonta, luotta-

musmieskoulutus

040 7753 889

Hannele Halinen

Jäsenpalvelusihteeri

Jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat,

kuntoremonttilomat

0400 882 011

Galina Voloshina

Toimistopalvelusihteeri,

Jäsenrekisteri, osoitteenmuu-

tokset, kurssi-ilmoittautumiset

0400 882 012

Paula Antell

Järjestöasiantuntija

Alue- ja opiskelijatoiminta, lii-

ton kurssit, yhteydet järjestöi-

hin, kouluttaviin laitoksiin ja

opintomatkat

0400 157 992

Jaana Kovanen

Kirjanpitäjä

Talous, aluetoimikunta

0400 214 437

Jussi Ikkala

Opiskelijasihteeri

050 3703 683

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2015

KAARINA YLI-SOMERO

puheenjohtaja

puh. 0400 797 230

kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

EIJA JAAKOLA

varapuheenjohtaja

puh. 040 595 7001

eija.jaakola@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 040 804 9415

osmo.nissi@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri

PL 421, 70101 KUOPIO

puh. 050 520 7003

kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

ARJA AURANEN

puh. 040 541 9123

arja.auranen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050 404 7194

jouni.honkanen@evl.fi

ANTTI RUUSKANEN

puh. 040 735 0191

antti.ruuskanen@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENAHO

puh. 040 527 2107

kristiina.sanaksenaho@evl.fi

TAITO AHO

puh. 044 720 3710

taito.aho@evl.fi

Kirkonpalvelijat ry:n

VUOSIKOKOUS

pidetään 23.6.2015 klo 16.00 alkaen

Kotkan seurakuntakeskus, srk-sali

Mariankatu 14, Kotka.

Kirkonpalvelijat ry:n hallituksen puolesta

Kaarina Yli-Somero

puheenjohtaja

Kari Hartikainen

sihteeri

Kaunissaari, Kotka.

*Kiitos, rakas taivaallinen Isämme, että olet luonut meille erilaisia vuodenaikoja.
Nyt saamme nauttia kesän ihmeestä, valosta, uuteen eloon heränneestä
luonnosta. Kiitos, että sinä luot uutta, annat kasvien kasvaa ja tuottaa satoa.
Saamme iloita kukista ja lintujen liverrykset, kaikesta siitä, minkä keskellä
saamme elää. Uudista myös meidän elämämme.*

Yrjö ja Anna-Maija Sariola

Kirkonpalvelija

N:o 2/2015 – 62. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421
70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Grano Oy, Jarmo Salonen
offset.aineisto@grano.fi

Seuraava lehti:

ilmestyy ennen joulua

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258